

แนวทางการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำ

ผู้เรียบเรียง นางนงลักษณ์ รุ่งทรัพย์สิน
กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ

เรือนจำต้องจัดให้ มีบริการฝากครรภ์ โดยให้บริการฝากครรภ์ ดังนี้

ครั้งที่ 1 อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์

ครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ 13 - < 20 สัปดาห์

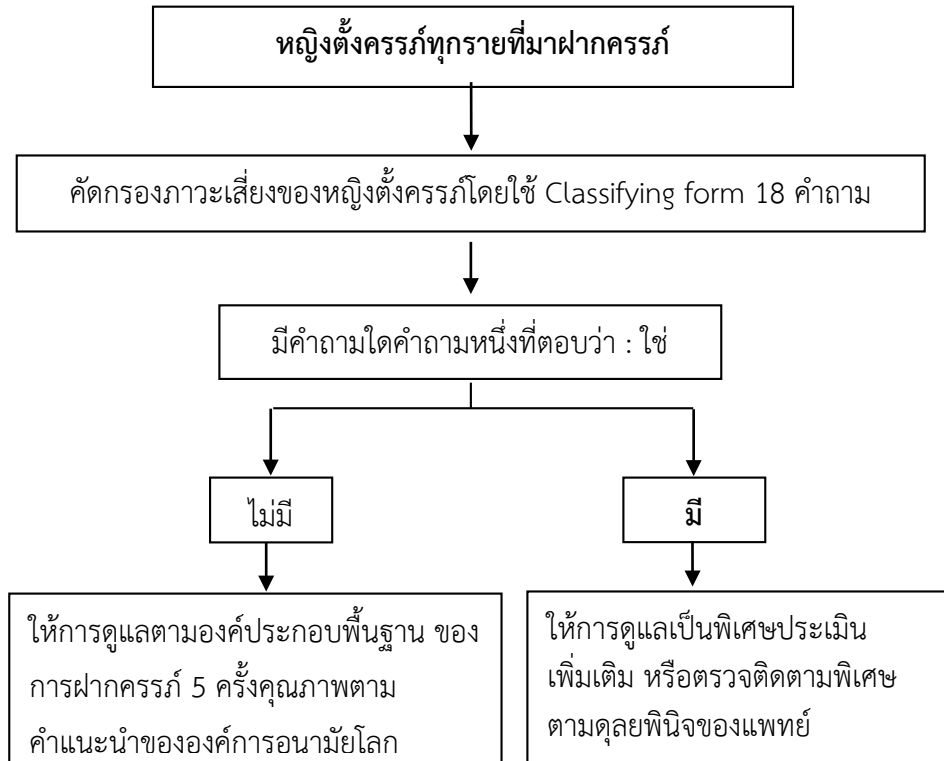
ครั้งที่ 3 เมื่ออายุครรภ์ 20 - < 26 สัปดาห์

ครั้งที่ 4 เมื่ออายุครรภ์ 26 - < 32 สัปดาห์

ครั้งที่ 5 เมื่ออายุครรภ์ 32 - < 40 สัปดาห์

หรือในกรณีที่เรือนจำไม่มีความพร้อมในการจัดบริการ ต้องจัดให้มีระบบการส่งต่อหญิงตั้งครรภ์เพื่อไปฝากครรภ์
ในโรงพยาบาลอื่นที่มีศักยภาพในการให้บริการฝากครรภ์ตามมาตรฐาน

Flow chart ขั้นตอนการให้บริการฝากครรภ์

ขั้นตอนและกิจกรรมการให้บริการฝากครรภ์

การบริการฝากครรภ์ครั้งที่ 1 (อายุครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 สัปดาห์)

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
1.	ลงทะเบียน /ซักประวัติ ผู้รับบริการ	- ประวัติส่วนตัว - ประวัติการเจ็บป่วย - ประวัติทางสูติกรรม	- ทะเบียนประวัติ (แบบรบ.1ต.05) - OPD card - สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก - คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
2.	ประเมินสุขภาพร่างกาย ทั่วไป	- ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง - วัดความดันโลหิต - ประเมินสุขภาพทั่วไป - ดูเรื่องซีด เช่นดูเปลือกตา - ประเมินและบันทึกรายละเอียดและบันทึก สุขภาพปากและฟัน - การวัดชีพจรการฟังปอดหัวใจและตรวจเต้านม - วัดความสูงยอดมดลูก - ตรวจภายใน - ประเมินความเครียดครั้งที่ 1 ประเมินภาวะ เสี่ยงและบันทึก	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก - คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
3.	ให้สุศึกษาครั้งที่ 1 (รายกลุ่ม โรงเรียนพ่อแม่)	- การใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก - การเปลี่ยนแปลงของร่างกายขณะตั้งครรภ์ - อาการที่พบได้ระหว่างตั้งครรภ์ที่ถือว่าปกติ - การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ “ เส้นทางลูกรัก - การดูแลสุขภาพทั่วไป - โภชนาการระหว่างตั้งครรภ์ - เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย - บทบาทของคุณพ่อต่อครอบครัว	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก - คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่
4.	การให้การปรึกษาก่อน ตรวจเลือด	- ให้การปรึกษาก่อนตรวจเลือด HIV ด้วยความ สมัครใจ - ให้การปรึกษาก่อนตรวจเลือดธาลัสซีเมีย	แนวทางการปฏิบัติการดำเนินงาน เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อเอช ไอวี กรมอนามัย

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
5.	การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	- การตรวจเลือด กลุ่ม ABO ,Rh, Hct ,VDRL, Hepatitis B, Thalassemia screening ตรวจยืนยันเมื่อมีผลผิดปกติ และ Anti-HIV - ตรวจโปรตีนและน้ำตาลในปัสสาวะ -multiple dipstick test	
6.	การให้คำปรึกษาหลังตรวจเลือด	-ควรได้รับทราบผลเลือดในครั้งแรกที่มาฝากครรภ์หรืออาจนัดมาฟังผลร่วมกับการให้สุศึกษา รายกลุ่มได้ - ให้คำปรึกษาหลังตรวจ HIV (สมัครงใจ) - ให้คำปรึกษาหลังตรวจเลือดธาลัสซีเมีย	แนวทางการปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ เอช ไอวี กรมอนามัย
7.	ประเมินภาวะเสี่ยงด้วย Classifying form	-ให้ส่งต่อเพื่อรักษาถ้าพบปัจจัยเสี่ยงและให้นัดฝากครรภ์ถี่ห่างตามภาวะโรค - ปัจจัยเสี่ยงตาม Classifying form เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคไต ลมชัก ชีตมาก HIV positive โรคทางพันธุกรรม BMI น้อยกว่า 18.5 หรือ มากกว่า 32.3 กก. / ม2	- คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ขององค์การอนามัยโลก
8.	สร้างเสริมภูมิคุ้มกันบาดทะยักและการใช้ยา	-ผู้ที่ไม่เคยหรือเคยได้รับวัคซีนปฐภูมิแต่ไม่ครบ 3 ครั้ง -ผู้ที่ได้รับวัคซีนปฐภูมิครบ 3 ครั้งและได้รับวัคซีนครั้งล่าสุดมาเกินกว่า 10 ปี -จ่ายยาเสริมธาตุเหล็กและ Folic acid และ ไอโอดีน	- คู่มือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กรมควบคุมโรค -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก -คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ขององค์การอนามัยโลก
9.	การให้คำแนะนำรายบุคคลและนัดหมายครั้งต่อไป	-ให้คำแนะนำรายบุคคลตามสภาพปัญหาที่พบ -นัดหมายฝากครรภ์ครั้งต่อไปอายุครรภ์13 - < 20 สัปดาห์ -ให้คำแนะนำผู้ที่สามารถติดต่อได้หรือสถานที่ติดต่อกรณีฉุกเฉิน -ให้บันทึกวันที่สังเกตพบลูกดิ้น -แผนการคลอด -แนะนำให้สามีหรือสมาชิกครอบครัวร่วมในการฝากครรภ์ครั้งต่อไป	สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

การให้บริการฝากครรภ์ครั้งที่ 2 (อายุครรภ์ 13 - < 20 สัปดาห์)

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
1.	ลงทะเบียนซักประวัติ ผู้รับบริการ	- ทบทวนประวัติสุขภาพ - การตั้งครรภ์ปัจจุบัน	- ทะเบียนประวัติ OPD Card / แฟ้มข้อมูล ผู้รับบริการ
2.	ตรวจทางห้องปฏิบัติการ	- Multiple dipstick - ตรวจปัสสาวะหาน้ำตาล , ไข่ขาว - Ultrasound ที่โรงพยาบาลจังหวัด หรือ โรงพยาบาลชุมชน - ควรได้รับการส่งต่อเพื่อวินิจฉัยก่อนคลอดก่อน อายุครรภ์ 16 สัปดาห์ ในกรณีเป็นคู่เสี่ยงต่อบุตร ในครรภ์เป็นธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง / หญิงตั้งครรภ์ อายุ ≥ 35 ปี - ตรวจเลือดซ้ำกรณีผิดปกติ เช่น HIV VDRL	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก - ขั้นตอนการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรคธาลัสซีเมียและ ฮีโมโกลบินผิดปกติ
3.	ประเมินสุขภาพร่างกาย ทั่วไป / ตรวจครรภ์	- ชั่งน้ำหนัก - วัดความดันโลหิต - ตรวจชีพจร ลักษณะการหายใจ - ผิวหนัง การบวม - สอบถามอาการเปลี่ยนแปลง ความผิดปกติและ ปัญหา - ตรวจครรภ์ วัดระดับยออดมดลูก ฟัง FHS - ประเมินภาวะโภชนาการ / เส้นทางการรัก - ตรวจภายในถ้าไม่ได้ตรวจครั้งแรก - ประเมินภาวะเสี่ยงและบันทึก/ประเมินสุขภาพจิต ครั้งที่ 2	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก
4.	ให้สุศึกษาครั้งที่ 2 (รายการกลุ่ม, โรงเรียนพ่อแม่)	- การเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ - วิธีการสังเกตการณ์ดินของทารกในครรภ์ - อาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์ - ประโยชน์ของการได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก - การออกกำลังกายระหว่างตั้งครรภ์ - ทนตสุขภาพสำหรับหญิงตั้งครรภ์	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก - คู่มือการออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์ - คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่
5.	ปัจจัยเสี่ยง	- ปัจจัยเสี่ยงที่อาจพบจาก การทบทวนประวัติ	- คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนว

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
6.	ส่งต่อเพื่อการรักษา	-รายที่มีภาวะเสี่ยงควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ -กรณีไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้ส่งต่อโรงพยาบาลชุมชนหรือโรงพยาบาลจังหวัด -ส่งตรวจอัลตราซาวด์ ครั้งที่ 1 ตามเกณฑ์ที่โรงพยาบาลชุมชนหรือโรงพยาบาลจังหวัด	คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
7.	สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคและการใช้ยา	-ให้วัคซีนป้องกันบาดทะยักเข็มที่ 2 หรือเข็มที่ 1 ถ้ายังไม่เคยได้ฉีด -Calcium supplement 1 g / d ไม่ให้ร่วมกับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก	-คู่มือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กรมควบคุมโรค
8.	ให้คำแนะนำรายบุคคลและนัดหมายครั้งต่อไป	-ให้คำแนะนำรายบุคคลรายบุคคลตามสภาพปัญหาที่พบ -สถานที่ / เบอร์โทรศัพท์ติดต่อกรณีฉุกเฉิน -นัดหมายฝากครรภ์ครั้งต่อไปอายุครรภ์ 20 - < 26 สัปดาห์	- สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
		การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ส่งต่อเพื่อการรักษาที่เหมาะสมและนัดตามความเสี่ยง	ใหม่ขององค์การอนามัยโลก

การให้บริการฝากครรภ์ครั้งที่ 3 (อายุครรภ์ 20 - < 26 สัปดาห์)

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
1.	ลงทะเบียนซักประวัติผู้รับบริการ (ถ้ายังไม่เคยซักประวัติ)	-บันทึกชื่อ –สกุลที่อยู่ -ทบทวนประวัติสุขภาพ	-ทะเบียนประวัติ / OPD Card -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ
2.	ประเมินความเครียดหญิงตั้งครรภ์ (ครั้งที่ 3)	-ประเมินความเครียดหญิงตั้งครรภ์	-แบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเองของกรมสุขภาพจิตในสมุดบันทึกสุขภาพ
3.	การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	-Urine Multi dipstick - ตรวจปัสสาวะหาน้ำตาล ไข่ขาว	
4.	ประเมินสุขภาพร่างกาย	-ชั่งน้ำหนัก	-แฟ้มข้อมูลผู้รับบริการ

	ทั่วไป / ตรวจครรภ์	-วัดความดันโลหิต -ดูผลปัสสาวะหาน้ำตาล ไข่ขาว -ตรวจวัดชีพจร ลักษณะการหายใจ -ตรวจผิวหนัง การบวม - ตรวจครรภ์ วัดระดับยอตมดลูก ฟัง FHS -ซักอาการเปลี่ยนแปลงความผิดปกติและประเมินปัญหา	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก -แนวทางการปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อเอชไอวี - กรมอนามัย
หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
		-ประเมินความเสี่ยงและบันทึก -ประเมินภาวะโภชนาการ / เส้นทางการรัก	
5.	ให้สุศึกษาครั้งที่ 3 (ร่ายกลุ่ม)	-การเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ -วิธีการสังเกตการณ์ดินของทารกในครรภ์ -การปฏิบัติขณะตั้งครรภ์ -อาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์ -ติดตามการได้รับยาบำรุง / ยาเสริมวิตามิน -การเตรียมและดูแลเต้านมเพื่อให้ลูกกินนมแม่ -เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยในระยะตั้งครรภ์	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก -คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่
6.	ปัจจัยเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจพบจาก การทบทวน ประวัติการตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ส่งต่อเพื่อการรักษาที่เหมาะสม	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ของ องค์การอนามัยโลก
7.	การส่งต่อเพื่อการรักษา	-รายที่มีภาวะเสี่ยงควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ -กรณีที่ไม่มีความเชี่ยวชาญให้ส่งต่อโรงพยาบาลชุมชน / โรงพยาบาลจังหวัด	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ของ องค์การอนามัยโลก
8.	การให้ยา	-ให้ยาเสริมธาตุเหล็ก ไอโอดีน -Calcium supplement 1 g / d ไม่ให้ร่วมกับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ของ องค์การอนามัยโลก
9.	การให้คำแนะนำและนัดหมาย ครั้งต่อไป	-ให้คำแนะนำรายบุคคลตามสภาพปัญหาที่พบ -นัดหมายฝากครรภ์ครั้งต่อไปตอนอายุครรภ์ 26 - < 32 สัปดาห์ -การนับการดิ้นของทารกในครรภ์	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

การให้บริการฝากครรภ์ครั้งที่ 4 (เมื่ออายุครรภ์ 26 - < 32 สัปดาห์)

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
1.	ลงทะเบียนซักประวัติ ผู้รับบริการ (ถ้ายังไม่เคยซักประวัติ)	-บันทึกชื่อ –สกุลที่อยู่ -ทบทวนประวัติสุขภาพ	-ทะเบียนประวัติ / OPD Card -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ
2.	ประเมินความเครียดหญิง ตั้งครรภ์(ครั้งที่ 2)	-ประเมินความเครียดหญิงตั้งครรภ์	-แบบประเมินและวิเคราะห์ ความเครียดด้วยตนเองใน สมุดบันทึกสุขภาพ
3.	การตรวจทาง ห้องปฏิบัติการ	-ตรวจเลือด Lab2 : Hb/Hct, VDRL, HIV -Urine Multi dipstick - ตรวจปัสสาวะหาน้ำตาล ไข่ขาว	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก
4.	ประเมินสุขภาพร่างกาย ทั่วไป / ตรวจครรภ์	-ชั่งน้ำหนัก -วัดความดันโลหิต -ตรวจปัสสาวะหาน้ำตาล ไข่ขาว -ตรวจวัดชีพจร ลักษณะการหายใจ -ตรวจผิวหนัง การบวม - ตรวจครรภ์ วัดระดับยออดมดลูก ฟัง FHS -ซักอาการเปลี่ยนแปลงความผิดปกติและ ประเมินปัญหา -ประเมินความเสี่ยงและบันทึก -ประเมินภาวะโภชนาการ / เส้นทางการรัก	-แฟ้มข้อมูลผู้รับบริการ -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก -แนวทางการปฏิบัติการ ดำเนินงานเพื่อป้องกันการ แพร่เชื้อเอชไอวี
5.	ให้สุศึกษาครั้งที่ 4 (รายการ)	-การเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ -การปฏิบัติตนเมื่อใกล้คลอด -อาการเจ็บครรภ์หลอก/เจ็บครรภ์จริง -อาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นในระยะใกล้คลอด - การเตรียมตัวคลอด -อาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์ -การคุมกำเนิดหลังคลอด	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และ เด็ก -คู่มือวิทยาการโรงเรียนพ่อแม่
6.	ปัจจัยเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจพบจาก การทบทวนประวัติ	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่

		การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการให้ส่งต่อเพื่อการรักษาที่เหมาะสม	ขององค์การอนามัยโลก
7.	การส่งต่อเพื่อการรักษา	-รายที่มีภาวะเสี่ยงควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ -กรณีไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้ส่งต่อโรงพยาบาลจังหวัด	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
8.	การให้ยา	-ให้ยาเสริมธาตุเหล็ก ไอโอดีน -Calcium supplement 1 g/d ไม่ให้ร่วมกับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
9.	การให้คำแนะนำและนัดหมายครั้งต่อไป	-การนับและบันทึกการดิ้นของทารกในครรภ์ -ให้คำแนะนำรายบุคคลตามสภาพปัญหาที่พบ -นัดหมายฝากครรภ์ครั้งต่อไปตอนอายุครรภ์ 32 - 40 สัปดาห์	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

ขั้นตอนการให้บริการฝากครรภ์ครั้งที่ 5 (เมื่ออายุครรภ์ 32 - 40 สัปดาห์)

กรณีพบความเสี่ยงมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

ข้อที่	ภาวะเสี่ยง	แนวทางปฏิบัติ
1.	ตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 17 ปี	● เฝ้าระวังทารกน้ำหนักน้อย , ภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์
	ตั้งครรภ์อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	● เฝ้าระวังทารกน้ำหนักน้อย , ภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ , ภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์,ให้คำปรึกษาการวินิจฉัยทารกในครรภ์
2.	ประวัติคลอดก่อนกำหนด (คลอดก่อน 37 สัปดาห์)	● แนะนำการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด
3.	ครรภ์ที่ 4 ขึ้นไป	● เฝ้าระวังภาวะตกเลือดหลังคลอด
4.	เคยคลอดลูกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม	● เฝ้าระวังการเกิดทารกน้ำหนักน้อย ● ติดตามน้ำหนักหญิงตั้งครรภ์
	เคยคลอดลูกน้ำหนักเท่ากับ 4,000 กรัมขึ้นไป	● ตรวจคัดกรองภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์
5.	เคยผ่าตัดหูดลูก	● เฝ้าระวัง Rupture uterus . ส่งพบแพทย์เมื่ออายุครรภ์ 36 สัปดาห์ เพื่อนัดผ่าตัดคลอด
6.	ประวัติเป็นโรคแทรกซ้อนทางอายุ	● พบแพทย์ทุกครั้งที่มาฝากครรภ์

	ระกรรรมเช่น โรคหัวใจ, เบาหวาน ,Rh Neg, ความดันโลหิตสูง, ลมชัก, โรคเลือด, ไทรอยด์, SLE, โรคจิต, งูสวัด, เริม ฯลฯ	● ดูแลตามCPG แต่ละโรค
7.	เคยมีประวัติแท้งตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป	● เผื่อระวังภาวะ Abortion ในครรภ์นี้
ข้อที่	ภาวะเสี่ยง	แนวทางปฏิบัติ
8.	เป็นโรคโลหิตจาง (Hb<11gms. หรือ Hct<33%)	● ติดตามผลความเข้มข้นของเลือด
9.	ตรวจ VDRL ได้ผลบวก	● ส่งพบแพทย์เพื่อรับการรักษา ติดตามสามีมาพบแพทย์เพื่อรักษา
	ตรวจ HIV ได้ผลบวก	● ดูแลตาม CPG หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี
10.	พบไข่ขาวในปัสสาวะ ,ปัสสาวะแสบขัด	● ถ้าพบ Albตั้งแต่ +1 ขึ้นไป ให้ส่งตรวจ UA แล้วส่งพบแพทย์ และให้ส่ง Urine analysisซ้ำเมื่อมาตรวจครรภ์ในครั้งต่อไปจนกว่าผลจะปกติ ● วัด ANC ตามเกณฑ์ / ประเมินอาการบวม และBP
	พบน้ำตาลในปัสสาวะ	● ถ้าพบ sugar = Trace ให้นัดตรวจซ้ำ สัปดาห์ต่อไป ● ถ้าพบ sugar ตั้งแต่ +1 ขึ้นไป ให้ส่งตรวจ UA แล้วส่งพบแพทย์ ถ้าผลปัสสาวะยังเป็นบวก ให้ดูแลตามCPG การตรวจคัดกรองเบาหวาน(ถ้าเป็นเบาหวานอยู่แล้ว ให้ส่งพบแพทย์เลย ไม่ต้องนัดตรวจ 50 Gms Glucose) ● วัด ANC ตามเกณฑ์
11.	ความดันโลหิต $\geq 140/90$ mmHg หรือมากกว่า	● วัด BP ซ้ำห่างกัน 15 นาที ● ชักประวัติเพิ่ม ปวดศีรษะ ตาพร่ามัว ● ดูอาการบวม ● แนะนำอาการผิดปกติที่ต้องรีบมาพบแพทย์ / การปฏิบัติตัว ● วัด ANC ตามแพทย์นัด (ANC HR)ดูแลตามCPG
12.	ต่อมไทรอยด์โต	● ส่งพบแพทย์วัด ANC ตามเกณฑ์ ● วัดชีพจรทุกครั้งที่มา ANC ● แนะนำการรับประทานอาหาร, งดการใช้เกลือเสริมไอโอดีน งดยา Triferdine

		● แนะนำอาการผิดปกติที่ต้องมาพบแพทย์ก่อนนัด
13.	เป็นโรคหัวใจ หรือตรวจพบเป็นโรคหัวใจ	● ส่งพบแพทย์และนัด ANC ตามแพทย์นัด (ANC HR) ● แนะนำอาการผิดปกติ, การปฏิบัติตัว
ข้อที่	ภาวะเสี่ยง	แนวทางปฏิบัติ
14.	ขนาดมดลูกไม่สัมพันธ์กับอายุครรภ์	● ชักประวัติ LMP และลูกดิ้นครั้งแรกใหม่ เพื่อยืนยัน EDC อายุครรภ์ หากไม่เปลี่ยนแปลง ให้ส่งมาพบแพทย์เพื่อตรวจอัลตราซาวด์ ● หลังพบแพทย์และตรวจอัลตราซาวด์สรุปอายุครรภ์ให้หญิงตั้งครรภ์ ● บันทึกผลการตรวจอัลตราซาวด์ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
15.	ครรภ์แฝด , ครรภ์แฝดน้ำ	● ส่งพบแพทย์ครั้งแรกที่ตรวจพบ ● ส่งตรวจ 50 gms. Glucose ● ANC ตามแนวทางแพทย์ ● นัด ANC High Risk ตลอดการตั้งครรภ์
16.	ทารกอยู่ในท่าผิดปกติ (ไม่ใช่ท่าศีรษะ) 34 สัปดาห์ขึ้นไป	● ส่งพบแพทย์ครั้งแรกที่ตรวจพบ ● กรณีอายุครรภ์ 36 สัปดาห์ขึ้นไป ถ้ายังไม่ใช่ท่าศีรษะให้ส่งพบแพทย์อีกครั้ง(ดูแลตามCPG)
17.	เลือดออกขณะตั้งครรภ์	● ส่งพบแพทย์ นัด ANC ตามแพทย์นัด ● แนะนำการงดร่วมเพศ ไม่ทำงานหนัก, observe bleeding ● แนะนำอาการผิดปกติที่ต้องรีบมาพบแพทย์ทันที ● Observe Fetal Movement (กรณีที่เด็กเริ่มดิ้นแล้ว)
18.	ตั้งครรภ์ 40 สัปดาห์	● NST ก่อนพบแพทย์ ● ส่งพบแพทย์เพื่อ PV / ตรวจอัลตราซาวด์ ● กรณียังไม่ in labour นัดอีก 1 สัปดาห์(ดูแลตามCPG) (กรณี แพทย์ให้ANC ต่อ นัดครั้งต่อไปให้ส่ง NST ก่อนพบแพทย์)
19.	น้ำหนักขึ้นน้อยกว่า 1 กิโลกรัมต่อเดือน	● ส่งพบแพทย์ (ถ้าอยู่ในช่วงไตรมาสแรกให้ซักถามอาการแพ้ท้อง(เพิ่มเติม) ● แนะนำการปฏิบัติตัว / พบนักโภชนาการ ● เฝ้าระวัง / ติดตามน้ำหนักทุกครั้งที่มาฝากครรภ์

		- เมื่ออายุครรภ์ครบ 32 สัปดาห์ ส่ง NST/ตรวจอัลตราซาวด์ เพื่อประเมินน้ำหนักทารกในครรภ์ - นัด ANC ตามแพทย์นัด
ข้อที่	ภาวะเสี่ยง	แนวทางปฏิบัติ
20.	เด็กดิ้นน้อยกว่า 10 ครั้ง/วัน ตั้งแต่ 21 สัปดาห์ขึ้นไป	ให้คำแนะนำเรื่องการสังเกตลูกดิ้น - ถ้า GA $\geq$ 32 wk ทำ NST, บันทึก FMC / ตรวจอัลตราซาวด์ - GA < 32 wk. Observ FM / ตรวจอัลตราซาวด์
21.	มีน้ำเดิน	- ซักประวัติเพื่อประเมินระหว่างน้ำเดิน และมูก - ส่งพบแพทย์ (ตรวจภายใน) นัด ANC ตามแพทย์นัด
22.	ส่วนสูงน้อยกว่า 145 ซม.	- ส่งพบแพทย์ นัด ANC ตามแพทย์นัด - แนะนำความเสี่ยง - ไตรมาสที่ 3 ประเมิน size ทารก
หมายเหตุ : ถ้าพบภาวะเสี่ยงข้อ 1-22 หญิงตั้งครรภ์ต้องไปตรวจครรภ์ทุกครั้งตามนัด และต้องได้รับการทำคลอดโดยแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		

หัวข้อ	กิจกรรม	รายละเอียด	เอกสารประกอบ
1.	ลงทะเบียนซักประวัติ ผู้รับบริการ (ถ้ายังไม่เคยซักประวัติ)	-บันทึกชื่อ –สกุลที่อยู่ -ทบทวนประวัติสุขภาพ	-ทะเบียนประวัติ / OPD Card -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
2.	การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	-Urine Multi dipstick - ตรวจปัสสาวะหาน้ำตาล ไข่ขาว	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก
3.	ประเมินสุขภาพร่างกายทั่วไป / ตรวจครรภ์	-ชั่งน้ำหนัก -วัดความดันโลหิต -ตรวจวัดชีพจร ลักษณะการหายใจ - ตรวจครรภ์ วัดระดับยอดมดลูก ฟัง FHS -ซักอาการเปลี่ยนแปลงความผิดปกติ และประเมินปัญหา -ประเมินภาวะเสี่ยงและบันทึก -ประเมินสุขภาพจิตครั้งที่ 5	-แฟ้มข้อมูลผู้รับบริการ -สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก -แนวทางการปฏิบัติการ ดำเนินงานเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ เอช ไอ วี กรมนามัย

		-เส้นทางลูกรัก	
4.	ให้สุศึกษาครั้งที่ 5 (ควรเป็นรายบุคคล มากกว่ารายกลุ่ม)	-ทบทวนอาการเจ็บครรภ์ก่อนไปคลอด -ทบทวนการเบ่งคลอด -การนับ/บันทึกการดิ้นของทารกในครรภ์ -อาการนำที่ต้องไปโรงพยาบาลทันที -การผ่อนคลายความเครียด -เน้นการใช้สมุดบันทึกสุขภาพในการเลี้ยงลูก -การเตรียมเอกสารที่ต้องนำไปรพ. ได้แก่ ทะเบียนบ้านสมุดบันทึกสุขภาพฯ บัตรโรงพยาบาล -การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก -คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่
5.	ปัจจัยเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจพบจาก การทบทวนประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ส่งต่อเพื่อการรักษาที่เหมาะสม	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
6.	การส่งต่อเพื่อการรักษา	-รายที่มีภาวะเสี่ยงควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ -กรณีไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้ส่งต่อโรงพยาบาลชุมชน / โรงพยาบาลจังหวัด	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
7.	การให้ยา	-ให้ยาวิตามินเสริมธาตุเหล็ก ไอโอดีน -Calcium supplement 1 g /d ไม่ให้ร่วมกับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก	-การดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่ ขององค์การอนามัยโลก
8.	การให้คำแนะนำ	-ให้คำแนะนำรายบุคคลตามสภาพปัญหาที่พบ -การนับการดิ้นของทารกในครรภ์	-แนวทางแก้ปัญหาที่พบบ่อย
9.	นัดมาคลอด	-บอกกำหนดวันที่คาดว่าจะคลอดหรือนัดมาคลอด เมื่ออายุครรภ์ 41 สัปดาห์	-สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก